

Per post en per e-mail: Secretariaat.DE@acm.nl

Autoriteit Consument en Markt
De heer prof. dr. F.J.H. Don
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Nieuweweg 1
Postbus 1
2685 ZG POELDIJK
T (0174) 236 236
F (0174) 236 700
E info@westlandinfra.nl
I www.westlandinfra.nl
Rabobank 12.77.88.239
K.v.K. Haaglanden 27.17.66.87
B.T.W. NL8077.18.786.B.01

Datum:
7 mei 2013

Uw kenmerk:
103640/20

Ons kenmerk:
AvS/ns/U1303548

Behandeld door:
A.G. van Scheijndel

Onderwerp:
zienswijze ontwerpbesluit administratieve volumeherleiding en netverliezen gas
nummer 103640/28

Geachte heer Don,

Hierbij doen wij u onze reactie toekomen op uw ontwerpbesluit 103640/28 'wijziging technische voorwaarden inzake de administratieve volumeherleiding en beperking lekverliezen gas.' Deze reactie geldt als individuele aanvulling op de reactie van de gezamenlijke netbeheerders zoals verstuurd door Netbeheer Nederland.

Wij hebben diverse schriftelijke en mondelinge reacties gegeven op uw voornemen om de netbeheerders verantwoordelijk te maken voor het inkopen van het meetverschil gas, waaronder bijvoorbeeld onze reactie van 17 oktober 2012 en onze reactie van 17 september 2012. Aangezien in het nu voorliggende definitieve ontwerpbesluit niet tot nauwelijks wordt ingegaan op onze commentarpunten herhalen wij in deze reactie diverse onderdelen van onze reactie van 17 oktober 2012. Aanvullend hierop stellen wij dat het wettelijk kader waar u voornemens bent de wijziging op te baseren geen grond biedt voor de wijzigingen.

In ons verzorgingsgebied is reeds tientallen jaren sprake van een significant verlies (totaal van lekverliezen, administratieve verliezen en meeton nauwkeurigheden) in plaats van een meetwinst. De zogenaamde meetwinst die ontstaat bij kleinverbruikmetingen wordt in ons geval teniet gedaan door meeton nauwkeurigheden op de GOS- en grootverbruikmetingen waardoor de meetwinst al jaren omslaat in een significant verlies. De (administratieve) temperatuurcorrectie zal dit verlies nog verder verhogen. Wij verwachten een totaal verlies na (administratieve) temperatuurcorrectie van ongeveer 9,5 miljoen m³ per jaar. Omgeslagen over het segment kleinverbruik (G1A en G2A) betekent dit een verlies van ongeveer 10%. De posten lekverliezen en administratieve verliezen betreffen slechts 5% van het totale verlies. Het grootste deel (95%) wordt veroorzaakt door (wettelijk geaccepteerde) meeton nauwkeurigheden in met name de GOS- en grootverbruikmetingen. In ons verzorgingsgebied wordt meer dan 90% van het gas afgenomen door grootverbruikers (tuinbouw), hetgeen zeer afwijkend is ten opzichte van andere netbeheerders. De geaccepteerde onnauwkeurigheid bij gas betreft overigens een veelvoud van de geaccepteerde onnauwkeurigheid zoals deze geldt bij elektriciteit.

Daarbij geldt dat wij deze (gevolgen van) meeton nauwkeurigheid niet kunnen beïnvloeden. Voor wat betreft de andere netbeheerders zullen ook onderlinge relatieve verschillen optreden. Er zullen namelijk verschillen optreden met betrekking tot meeton nauwkeurigheid als gevolg van verschillen in klantportfolio's. De verhouding grootverbruik versus kleinverbruik (telemetrie versus profiel) en het type klanten (al dan niet dynamisch gedrag van de gasafname) speelt namelijk een dominante rol in de verschillen tussen netbeheerders. Ook dit zijn factoren die een netbeheerder niet kan beïnvloeden.

Zoals hierboven aangegeven wordt het verlies als gevolg van meeton nauwkeurigheid veroorzaakt door meeton nauwkeurigheden bij grootverbruikmetingen van eindafnemers en meeton nauwkeurigheden van inkoopmetingen op OV-exitpunten (GOS). De raad concludeert in randnummer 70 dat verliezen door gasmeters die voldoen aan de Meetvoorwaarden Gas RNB mogelijk minder goed beïnvloedbaar zijn. Aanvullend stelt de raad dat sinds 1 januari 2012 het beheer van meters voor kleinverbruik volledig in handen is van regionale netbeheerders. De raad acht het daarom logisch, wenselijk en redelijk om ook voor eventuele minder goed of minder direct beïnvloedbare aspecten van het netverlies regionale netbeheerders verantwoordelijk te maken.

Ondanks het feit dat wij het beheer voeren over meters van kleinverbruikers kunnen wij de meeton nauwkeurigheid van deze meters niet beïnvloeden. Deze is namelijk wettelijk geaccepteerd. Wij constateren dat u op onze ingebrachte punten met betrekking tot de meters voor grootverbruikers – alwaar de vrije markt geldt voor meetactiviteiten – totaal niet reageert in het ontwerpbesluit. Voor deze meters voeren wij het beheer niet en ook voor deze meters geldt dat wij de gevolgen van de wettelijk geaccepteerde meeton nauwkeurigheid niet kunnen beïnvloeden.

Dit is anders als het gaat om de landelijke netbeheerder die zelf invloed heeft op haar in- en verkoopmetingen. Deze zogenaamde turbinemeters zijn zeer gevoelig voor afwijkingen door een dynamisch gasafnamepatroon. In de diverse normen is dit een sterk onderbelicht punt hetgeen betekent dat "voldoen aan de norm", niet betekent dat nauwkeurig gemeten wordt. Omdat over een inkoopmeters soms honderden miljoenen m³ per jaar lopen, kan een meetverschil binnen de statische norm als snel miljoenen euro's aan verlies opleveren. In termen van kosten-baten dient daarom de vraag te worden beantwoord of de huidige gasmeters de beste oplossing zijn voor gasmeting in de OV-exitpunten in ons verzorgingsgebied. Ons antwoord is nee, omdat er betere alternatieven zijn. Gasunie Transport Services heeft echter geen incentive om betere alternatieven te realiseren vanwege 1) de kosten van een dergelijke operatie en 2) een beter alternatief een hoger verlies voor Gasunie Transport Services zal betekenen (communicerend vat met een regionaal netbeheerder, zie hieronder).

Het meetverlies als gevolg van meeton nauwkeurigheid op de GOS-meting betekent een ongewenste verschuiving van kosten van Gasunie Transport Services naar een onderliggende netbeheerder. De totale kosten van het meetverlies in Nederland blijven gelijk maar er vind wel een ongewenste verschuiving plaats. Het verbaast ons dan ook dat u op voorhand ons voorstel van de hand wijst in randnummer 78 van het ontwerpbesluit om het meetverlies in te laten kopen door de landelijke netbeheerder en deze te verwerken in de landelijke transporttarieven. Indien men de methodiek wel zou accepteren dan zou de onnauwkeurige GOS-meting worden geëlimineerd uit het geheel en zouden netbeheerders niet meer geconfronteerd worden met het inkopen van meetverlies en daarbij behorende onderlinge verschillen. Er zou een zeer pragmatische maar werkbare situatie ontstaan waarbij het probleem waar het in eerste instantie om zou gaan ('liegende gasmeter') zou zijn opgelost.

U wijst ons voorstel van de hand omdat er dan geen financiële prikkel zou zijn voor de regionale netbeheerders om de netverliezen te beperken. Zoals hierboven gesteld kunnen wij de meeton nauwkeurigheid (95% van het totaal) niet beïnvloeden. Er is dan ook geen financiële prikkel te bedenken om deze kosten te doen verlagen door een regionale netbeheerder.

Uit het ontwerpbesluit concluderen wij dat u voornemens bent:

- Het verlies (alle componenten) te verschuiven naar de netbeheerders;
- Dat netbeheerders dit dienen in te kopen bij een leverancier op basis van een systeem dat is gebaseerd op allocatie en reconciliatie.

Het verschuiven van het verlies naar de netbeheerder betreft een aanzienlijke verschuiving van kosten van de leveranciers naar de regionale netbeheerders. Naar de consequenties hiervan heeft nagenoeg geen onderzoek plaatsgevonden. Hierdoor zijn er grote onzekerheden ontstaan en kunnen aanzienlijke ongewenste (financiële) effecten plaatsvinden waardoor zowel op totaal sectorniveau als op individueel niveau de netbeheerders onevenredig kunnen worden getroffen.

Ontbreken van wettelijke basis

In randnummer 77 concludeert de raad het navolgende: *"Omdat het toerekenen van de netverliezen aan regionale netbeheerders noodzakelijk is voor de werking van gastransportnetten, kan het inkopen van het benodigde gas daarom worden aangemerkt als een transportondersteunende dienst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel t, van de Gaswet".* De raad voert hiertoe het volgende argument aan: *"Wanneer dit wordt gedaan, zal door het netverlies echter een tekort ontstaan waardoor de gasdruk in het gastransportnet afneemt. Bij een te lage gasdruk zal het gastransport niet meer kunnen worden uitgevoerd."*

Dit argument mist elke grond. Er is geen sprake van netverlies in de letterlijke betekenis van het woord. Het zogenaamde netverlies bestaat vrijwel geheel uit meetverschillen en administratieve "verliezen." De werking van de transportnetten, waaronder regeling van de druk, staat daar volkomen los van. De drukregeling is bovendien een autonoom technisch proces. De verschillen worden nu in rekening gebracht bij leveranciers en dit gegeven heeft geen enkele betekenis voor de werking van de transportnetten.

De dienst die wij zouden gaan leveren op grond van deze codewijziging is feitelijk ook meer een leveranciersondersteunende dienst. De leveranciers zijn klaarblijkelijk niet in staat een juiste factuur naar de klanten te sturen (ook zij zouden bijvoorbeeld de (administratieve) temperatuurcorrectie op de factuur kunnen toepassen). Voor een leveranciersondersteunende dienst is – in tegenstelling tot de transportondersteunende dienst – echter geen grondslag in de wetgeving te vinden.

Naast het feit dat voorliggende inkoop van meetverlies gas geen transportondersteunende dienst betreft geldt dat netbeheerders wettelijk verplicht zijn doelmatig te handelen. Het accepteren van een niet-beïnvloedbare kostenpost (zie hierboven) zonder garantie op een adequate vergoeding (in casu individuele volledige compensatie) zou in strijd zijn met deze wettelijke bepaling.

Er is geen wettelijke basis en daarin zou eerst voorzien moeten worden als netbeheerders gas moeten inkopen.

Indien voorzien wordt in een adequate wettelijke basis stellen wij het volgende voor:

1. Verwerken van het verlies (en kosten daarvan) in landelijke transporttarief. Dit naast de pragmatiek (en zeer goed werkbare, niet marktverstorende en niet het reguleringsmodel voor de regionale netbeheerders beïnvloedende oplossing) mede gezien de onnauwkeurigheid van de inkoopmeting op OV-exitpunten (zie bovenstaande argumentatie);

2. Indien hier niet voor wordt gekozen:

Verwerking in de systemen

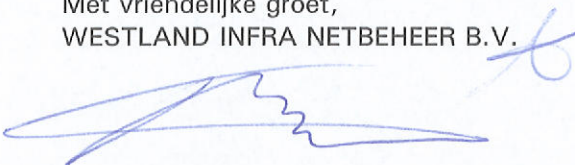
- Inzake de inkoop zijn wij van mening dat inkoop via de reconciliatie dient te geschieden waarmee de netbeheerder uit de handelsketen blijft en de administratieve last zo laag mogelijk blijft. Via dit model ontvangen de netbeheerders direct facturen voor reconciliatie van Gasunie Transport Services. De netbeheerders hoeven geen (termijn)contracten aan te gaan met leveranciers waarmee intensieve aanbestedingen worden voorkomen. Daarnaast geldt dat iedere netbeheerder in dit model dezelfde tarieven betaalt voor het gas hetgeen de transparantie ten goede komt. Hierbij geldt dat de reconciliatietarieven zoals vastgesteld door Gasunie Transport Services algemeen aanvaarde, markconforme en objectief vastgestelde tarieven betreffen die nu reeds gelden voor verrekening van verschillen tussen leveranciers.

Verwerking in de regulering: niet in de maatstaf maar individuele verrekening

- Omdat het verlies voor het overgrote gedeelte bestaat uit meetverschillen die door de regionale netbeheerder niet beïnvloedbaar zijn;
- Omdat er grote verschillen zijn tussen netbeheerders van niet-beïnvloedbare kosten. Dit mede als gevolg van verschillen in samenstellingen van klantportfolio's (klein- versus grootverbruik) en verschillen in dynamische afname;
- Omdat het opnemen van deze niet-beïnvloedbare kosten in de maatstaf in strijd is met het wettelijke doelmatigheidsbeginsel. Volgens de wet zijn wij verplicht doelmatig te handelen. Het accepteren van een kostenpost welke wij niet kunnen beïnvloeden en waarvoor wij onvoldoende vergoeding kunnen krijgen is strijdig met dit doelmatigheidsbeginsel;
- Omdat iedere netbeheerder volgens de wet in staat moet worden gesteld het efficiënte niveau te bereiken. Hiervan is geen sprake in het geval er niet-beïnvloedbare verschillen tussen netbeheerders aanwezig zijn. Door de aanwezigheid van verschillen zullen er netbeheerders zijn die wel aanzienlijke niet-beïnvloedbare kosten dienen te betalen maar waar onvoldoende opbrengsten tegenover zullen staan;
- Wij zijn dan ook van mening dat (in ieder geval de zesde periode) de netbeheerders individueel gecompenseerd dienen te worden voor de kosten die zij gaan maken als gevolg van meetverlies. In het reguleringsmodel kan dit worden bereikt door het meetverlies buiten de maatstaf te houden en deze individueel te verrekenen. De netbeheerders kunnen hiertoe de nota's van Gasunie Transport Services indienen welke vervolgens op een zo kort als mogelijke termijn in de tarieven kunnen worden verwerkt;
- Voor een volgende periode kan zo nodig verder onderzoek gedaan worden.

Wij gaan ervan uit, dat wij u hiermee van dienst zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
WESTLAND INFRA NETBEHEER B.V.

ing. F.P. Binnekamp MBA
algemeen directeur